
راهنمای کارکرد سامانه

پنل بازرگان خارجی

سامانه پرداخت ارزی سازمان منطقه آزاد

پرداخت فاکتورهای صادراتی و صدور فاکتور فروش برای واردات

مخاطب: طرفهای تجاری بین‌المللی بازرگانان منطقه آزاد

ویرایش ۱۵ مرداد ۱۴۰۵

سامانه پرداخت ارزی سازمان منطقه آزاد، مسیر رسمی نقل و انتقال ارز میان بازرگانان منطقه و طرفهای تجاری خارجی آنهاست. هر معامله از لحظه صدور فاکتور تا لحظه تسویه نهایی در سامانه ثبت میشود و در هر مرحله مشخص است که پرونده نزد چه کسی است و در انتظار چه اقدامی است.

چهار طرف در این سامانه حضور دارند: بازرگان ایرانی، طرف تجاری خارجی، سازمان منطقه آزاد به عنوان ناظر، و بانک عامل به عنوان تأمین کننده ارز و ریال. هر طرف پل جداگانه خود را دارد و تنها آنچه را می بیند که به معاملات خودش مربوط است.

این سند به کارکرد پل بازرگان خارجی می پردازد: طرف تجاری بین المللی چگونه وارد سامانه میشود، چه می بیند و چه اقدامی از او خواسته میشود.

ثبت نام و احراز هویت

طرف خارجی ابتدا در سامانه ثبت نام می کند و شناسه ای دریافت می کند که در تمام معاملات بعدی با آن شناخته می شود. بازرگان ایرانی برای صدور فاکتور به نام او، به همین شناسه نیاز دارد؛ فاکتور به نام یک عنوان تجاری صادر نمی شود.

سازمان مدارک را بررسی و احراز هویت را تأیید می کند. تا پیش از تأیید، امکان صدور فاکتور فروش برای طرف خارجی وجود ندارد.

نقش نخست: پرداخت فاکتور صادراتی

مسیر صادرات بازرگان ایرانی کالا می فروشد و ارز دریافت می کند

1 دریافت فاکتور

1

بازرگان ایرانی فاکتوری به نام شناسه شما صادر می‌کند و فاکتور در بخش پرداخت‌های پنل شما ظاهر می‌شود. فاکتور تنها برای شما قابل مشاهده است.

2 انتظار برای تأیید سازمان

2

فاکتور نخست از بررسی سازمان می‌گذرد. پیش از تأیید، نشانی پرداختی ساخته نشده و اقدامی از شما خواسته نمی‌شود.

3 دریافت نشانی پرداخت

3

پس از تأیید، برای همان فاکتور نشانی پرداختی ساخته می‌شود که مختص همان معامله است. مقصد وجه در شرایط همین نشانی قفل شده و پس از ساخت قابل تغییر نیست.

4 انجام پرداخت

4

با باز کردن فاکتور، نشانی، مبلغ دقیق و مهلت پرداخت نمایش داده می‌شود. مبلغ را به همان نشانی منتقل می‌کنید. ارسال رسید یا اطلاع‌رسانی جداگانه لازم نیست.

5 تأیید خودکار

5

سامانه پرداخت را از روی شبکه تشخیص می‌دهد و پس از تثبیت قطعی، فاکتور را پرداخت‌شده اعلام می‌کند. در صورت واریز کمتر از مبلغ فاکتور، کسری اعلام و فاکتور باز نگه داشته می‌شود تا مابقی برسد.

نقش دوم: صدور فاکتور فروش

مسیر واردات بازرگان ایرانی کالا می‌خرد و ریال می‌پردازد

۱ صدور فاکتور

در بخش فروش، مبلغی را که می‌خواهید دریافت کنید، شرح کالا، شناسه واردکننده ایرانی و نشانی کیف پول دریافت‌کننده را ثبت می‌کنید.

۲ کارمزد بر عهده واردکننده

سامانه کارمزد را روی مبلغ اعلامی شما اضافه می‌کند و آن را از واردکننده دریافت می‌کند. پیش از ثبت فاکتور، هر دو رقم روی صفحه نمایش داده می‌شود: سهم شما و مبلغی که واردکننده می‌پردازد. از سهم شما چیزی کسر نمی‌شود.

۳ مراحل داخلی

سازمان فاکتور را بررسی و تأیید می‌کند، بانک عامل نرخ را قفل و حساب ریالی را اعلام می‌کند، واردکننده مبلغ ریالی را واریز می‌کند، بانک دریافت آن را تأیید می‌کند و ارز را در اختیار واردکننده می‌گذارد. وضعیت فاکتور در تمام این مراحل در پنل شما قابل پیگیری است.

۴ دریافت وجه

واردکننده ارز را به نشانی همان فاکتور می‌فرستد و پس از تأیید قطعی، دقیقاً همان مبلغی که اعلام کرده بودید به کیف پول اعلامی شما می‌رسد. مقصد این نشانی از پیش قفل شده و کسی نمی‌تواند آن را تغییر دهد.

سایر بخش‌های پنل

- کیف پول‌ها – نشانی‌هایی که برای دریافت وجه استفاده می‌شود.
- گزارش‌ها – خروجی اکسل از فاکتورهای پرداختی و فاکتورهای فروش.
- تنظیمات – اطلاعات هویتی و مدارک احراز هویت.

لغو معامله و ارداتی

واردات تنها نقطه‌ای است که ممکن است وجهی در میانه مسیر بماند: واردکننده ریال را پرداخته و ارز هنوز برای فروشنده ارسال نشده است. برای این حالت مسیر مشخصی در سامانه وجود دارد و هیچ بخشی از آن خارج از سامانه انجام نمی‌شود.

1 هر یک از دو طرف می‌تواند درخواست لغو بدهد

اگر معامله به هم بخورد – بار ارسال نشود، اختلافی پیش بیاید – واردکننده یا فروشنده خارجی می‌تواند از پنل خود درخواست لغو ثبت کند. درخواست با ذکر دلیل ثبت می‌شود و برای سازمان و بانک نمایش داده می‌شود.

2 تصمیم با سازمان یا بانک است

درخواست به‌تنهایی وضعیت فاکتور را عوض نمی‌کند. ریال نزد بانک است و ارز بیرون از سامانه جابه‌جا می‌شود، و اگر طرفین می‌توانستند خودشان لغو کنند، ممکن بود درست هم‌زمان با ارسال ارز لغو ثبت شود. بنابراین تصمیم نهایی با سازمان یا بانک است.

3 اگر هنوز ریالی نرسیده، پرونده همان‌جا بسته می‌شود

لغو پیش از واریز ریال چیزی برای برگرداندن ندارد؛ فاکتور بسته می‌شود و کار تمام است.

4 اگر ریال رسیده باشد، پرونده تا بازگشت آن باز می‌ماند

فاکتور به وضعیت «لغو شده – در انتظار بازگشت ریال» می‌رود. این وضعیت قابل رد شدن نیست: تنها چیزی که آن را می‌بندد، ثبت شماره رسید بازگشت توسط بانک است. تا آن لحظه، مبلغ در پنل واردکننده به‌عنوان بدهی سامانه به او دیده می‌شود.

5 فاکتور لغوشده دیگر پرداخت نمی‌شود

اگر ارزی پس از لغو به نشانی فاکتور برسد، سامانه آن را به پای فاکتور نمی‌گذارد. مبلغ در صفحه واریزهای بانک دیده می‌شود تا اپراتور آگاهانه درباره آن تصمیم بگیرد.

تضمین‌های سامانه

آنچه در این بخش می‌آید، ویژگی‌های فنی سامانه نیست؛ تعهدهایی است که ساختار سامانه آن‌ها را ممکن می‌کند و رعایتشان به تصمیم روزمره هیچ اپراتوری وابسته نیست.

1 هیچ کلید مالی در سامانه نگهداری نمی‌شود

سامانه به هیچ کیف پولی دسترسی ندارد و نمی‌تواند وجهی را جابه‌جا کند. انتقال‌ها را اپراتور بانک با کیف پول خودش و خارج از سامانه امضا می‌کند؛ آنچه در سامانه ثبت می‌شود تنها نشانی تراکنش است.

2 مقصد هر پرداخت از پیش قفل است

برای هر فاکتور یک نشانی پرداخت اختصاصی ساخته می‌شود که شرایط تقسیم وجه در خود آن نشانی نوشته شده است. پس از ساخت، این شرایط را هیچ‌کس – از جمله گرداننده سامانه – نمی‌تواند تغییر دهد. اگر مقصد عوض شود، نشانی هم عوض می‌شود و دیگر همان فاکتور نیست.

3 ارقام از شبکه خوانده می‌شود، نه از اظهار کاربر

سامانه مبلغ دریافتی را از روی فرمی که کاربر پر می‌کند نمی‌پذیرد. رسید هر تراکنش را مستقیماً از شبکه می‌خواند و تنها در صورتی فاکتور را پرداخت‌شده اعلام می‌کند که مبلغ رسیده با مبلغ انتظار خوانا باشد.

4 هر تغییر وضعیت ثبت و قابل بازبینی است

هیچ پرونده‌ای بدون عبور از یک مسیر مشخص تغییر وضعیت نمی‌دهد. در هر تغییر، نقش اقدام‌کننده و وضعیت فعلی پرونده بررسی و رویداد آن ثبت می‌شود. تاریخچه کامل هر معامله در گزارش‌ها در دسترس سازمان است.